

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η αξιολόγηση του μαθήματος της Λογοτεχνίας, που ευνόητα αφορά και την αυτο-αξιολόγηση της διδασκαλίας από τον εκπαιδευτικό και την επίτευξη των δεικτών επιτυχίας από τους μαθητές, συντελείται:

- i. Στο επίπεδο της πρωτοβάθμιας επεξεργασίας του λογοτεχνικού κειμένου, κατά βάση στην τάξη (είναι προτιμητέο να μη δίνονται εργασίες στο σπίτι σε αυτό το επίπεδο). Σε κάθε περίπτωση, είναι σκόπιμο να αποφεύγονται οι ρητορικές ερωτήσεις «κλειστού τύπου», ως απλουστευτικές, και να ενισχύονται οι περιέργειες· να προτιμώνται, δηλαδή, ερωτήσεις διερευνητικής μάθησης, οι οποίες να εκκινούν από τη «δομή επιφανείας» του κειμένου και να προχωρούν στη «βαθιά του δομή», στα υποκείμενα νοήματα. Είναι επίσης χρήσιμο να ελέγχεται ο βαθμός της ανταπόκρισης των μαθητών σε ερεθίσματα *διαθεματικών* αντιστοιχιών με άλλα γνωστικά αντικείμενα ή με άλλες μορφές καλλιτεχνικής δημιουργίας, μέσα από κατάλληλες δραστηριότητες οι οποίες να στοχεύουν στο είδος της «συνομιλίας» που συνάπτουν τα λογοτεχνικά κείμενα με άλλες δημιουργικές εκφράσεις του πνεύματος της εποχής.
- ii. Στο τέλος κάθε διδακτικής ενότητας, μετά την ανάγνωση και εξέταση πολλών κειμένων μαζί, τα οποία συναρθρώνονται γύρω από κοινό ή κοινούς διδακτικούς στόχους: π.χ., τη σφαιρικότερη κατανόηση των πτυχών ενός θέματος, την κατανόηση της διαχρονικότητας αλλά και της εξέλιξης ενός λογοτεχνικού «τόπου», την εμπέδωση ενός μετρικού σχήματος κ.ο.κ. Στο επίπεδο αυτό, η αξιολόγηση, δηλαδή ο έλεγχος επίτευξης των δεικτών, μπορεί να περιλαμβάνει περιορισμένης έκτασης και κατά μικρές ομάδες μαθητών εργασίες με ανάλογο αντικείμενο, με τη χρήση και των νέων τεχνολογιών. Μπορεί, επίσης, να περιλαμβάνει και δημιουργική γραφή.

Αναφορικά με τις «ανοιχτές» μορφές επαφής των μαθητών με τη Λογοτεχνία, όπως η **δημιουργική ανάγνωση ενός ολόκληρου βιβλίου** ή η **δημιουργική γραφή**, το γεγονός ότι δύσκολα μπορούν να «σταθμιστούν» με τα συμβατικά κριτήρια αξιολόγησης δεν σημαίνει ότι δεν μπορούν να αξιολογηθούν καθόλου: η δημιουργική επίδοση ενός μαθητή είτε ως «επαρκούς» αναγνώστη ενός λογοτεχνικού έργου είτε ως «δημιουργού» που αμιλλάται με πρωτότυπο τρόπο –και δεν μιμείται– το πρότυπο

του, πρέπει να ενισχύεται με ποικίλες εκδηλώσεις δημόσιας επιβράβευσης στο περιβάλλον της σχολικής κοινότητας (ή και της τοπικής κοινωνίας): λόγου χάρη, τα μαθητικά κείμενα να ανθολογούνται στη σχολική εφημερίδα ή σε τοπικά περιοδικά, να συγκεντρώνονται και να εκδίδονται σε ειδικό τόμο, να μελοποιούνται επιτυχημένοι στίχοι, να γίνονται διαγωνισμοί και να θεσπίζονται βραβεία σε σχολικό ή και σε διασχολικό επίπεδο και άλλα πολλά. Έτσι αναπτύσσεται με τον καλύτερο τρόπο, δηλαδή με *εσωτερικά* κίνητρα, ο ζήλος της φιλιαναγνωσίας.